مدد جوی گرامی:

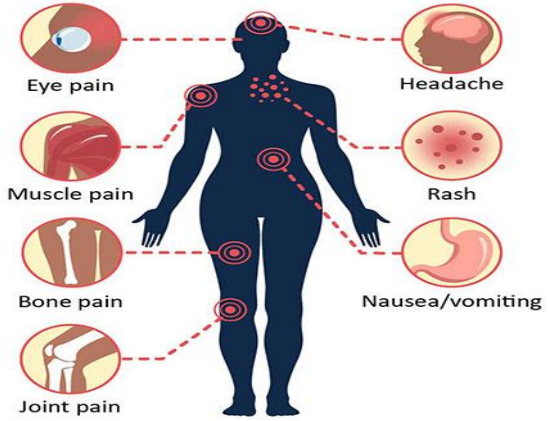
این مطالب به منظور آشـنایی با بیماری تب دنگی و مراقبت های لازم آن تهیه شده است. امید است با مطالعه آن قادر بـاشـیـد؛ دوره درمان خود را به خوبی مدیریت نمایید.

تب دنگی چیست؟

تب دنگی یک بیماری ویروسی است که از طریق گزش پشه‌های آلوده به ویروس دنگی به انسان منتقل می‌شود. این بیماری به نام تب استخوان شکن شناخته می‌شود. این ویروس دارای ۴ سروتیپ می باشد، عفونت با یک سروتیپ باعث ایجاد ایمنی مادام العمر در برابر آن می شود با این حال عفونت مجدد با یک سروتیپ متفاوت ممکن است رخ دهد. عفونت ثانویه خطر ابتلا به تب دنگی شدید را افزایش می دهد.

علائم و نشانه های بالینی:

- تب بالا
- سردرد
- راش پوستی
- درد چشم
- درد های شدید عضلانی و مفصلی
- خونریزی های غیر معمول مانند: خونریزی گوارشی، هایپرمنوره و اپیستاکسی شدید
- در برخی حالت تهوع و استفراغ ایجاد می شود.

گروه های پرخطر

برخی عوامل می تواند منجر به عوارض شدید در بیماری تب دنگی شود:

- نوزادی و سالمندی
- چاقی
- بارداری
- زخم معده
- خونریزی غیرطبیعی واژینال
- بیماری های مادرزادی قلب
- بیماری های مزمن نظیر دیابت ملیتوس، فشار خون بالا، آسم، بیماریهای ایسکمیک قلب، نارسایی مزمن کلیه، سیروز
- بیماران تحت درمان به استروئیدها یا NSAIDS

در مقایسه با کودکان، بالغین معمولا علائم بالینی شدیدتری شامل سردرد و دردهای عضلانی استخوانی مفصلی بسیار شدید را تجربه می کنند؛ ولی ممکن است نشت پلاسمایی کمتری داشته باشند. افسردگی و بیخوابی دوران بهبودی و نقاهت را طولانی می کنند. برادی کاردی سینوسی و آریتمی در طی دوره نقاهت در بالغین شایع تر از کودکان است.

بطور کلی تب دنگی هموراژیک در کودکان شایع تر از بالغین است اما شناسایی موارد شدید در بالغین اغلب دیرتر از کودکان رخ میدهد و همین امر ممکن است باعث افزایش مرگ و میر در بالغین بدلیل تأخیر در شروع به هنگام درمان های حمایتی باشد. از سویی دیگر درمان های خانگی و استفاده از دوز بالای استامینوفن و NSAIDS و داروهای ضد تهوع، ممکن است باعث تشدید آسیب کبدی و افت پلاکت ها شوند.

پس از دوران کمون، دنگی علامت دار به سه فاز تب دار، بحرانی و بهبودی تقسیم می شود. بخش بزرگی از مبتلایان فقط فاز تب دار را داشته و بدنبال آن با قطع تب به سمت بهبودی می روند ولی برخی ممکن است به سمت فاز بحرانی پیش روند با این حال پیش بینی وقوع فاز بحرانی دشوار است.

مراقبت در منزل

بسیاری از مبتلایان به دنگی نیاز به بستری نداشته و میتوانند دوران بیماری را در منزل سپری و مراقبت شوند.

- بیمار باید به حد کافی استراحت کند. استراحت به معنای ماندن در بستر است.
- مایعات کافی بنوشد شامل آب، شیر، آبمیوه های طبیعی، ORS و لعاب برنج
- دمای بدن را زیر ۳۹ درجه نگهدارید.
- پاشویه با آب ولرم کمک کننده است. اسفنج خیس روی پیشانی زیر بغل و اندام ها گذاشته شود.
- دوش آب ولرم برای بالغین توصیه می شود.

- اگر دمای بدن بالا رفت استامینوفن مصرف شود ولی به فاصله کمتر از ۶ ساعت مصرف نشود. با توجه به خطر عوارض کبدی از مصرف بیش از حد استامینوفن خودداری شود. مصرف آسپیرین و NSAIDs توصیه نمی شود.

علائم هشدار در مبتلایان به تب دنگی

- عدم بهبود بالینی یا بدتر شدن وضعیت بیمار زمانی که تب رو به قطع شدن است.
- استفراغ مداوم و درد شدید شکمی
- بیحالی شدید، گیجی یا بی قراری و تغییرات ناگهانی خلقی
- خونریزی از بینی، مدفوع خونی، استفراغ خونی، ادرار تیره یا هماچوری و تشدید قاعدگی
- رنگ پریدگی و سردی انتهای اندامها
- ادرار نکردن برای ۴-۶ ساعت
- خاطر نشان می شود که یکی از توصیه های مهم در جریان مراقبت و درمان مبتلایان به تب دنگی در بیمارستان، توجه به اقدامات جلوگیری از انتقال بیماری به سایرین است. به همین دلیل توصیه شده است که بیمار در داخل پشه بند های مناسب قرار داده شود.

علائم بهبودی

- نبض، فشارخون و تعداد تنفس پایدار
- عدم وجود علائم خونریزی داخلی و خارجی
- قطع تب
- بازگشت اشتها
- نبود استفراغ و دل درد
- برون ده کافی ادراری
- هماتوکریت تثبیت شده در حد پایه فرد

داروهای ضد دنگی

داروی ضد ویروسی اختصاصی برای دنگی وجود ندارد. چندین دارو در دست تحقیق می باشد. برخی داروها در مطالعات مختلف مورد استفاده قرار گرفته اند ولیکن تاکنون اثر بخشی و سودمندی این داروها به اثبات نرسیده است. توصیه می شود که از داروهای مختلف بدلیل عوارض داروها و مضرات بیشتر، استفاده نشود.

منابع:

دستورالعمل کشوری کنترل بیماری تب دانگ

تهیه شده در واحد آموزش سلامت

بیمارستان امام حسین (ع)

تب دنگی

ویژه بیماران و خانواده

کد سند: IH.PA.HE.31

تاریخ ابلاغ: خرداد ۱۴۰۳

تاریخ بازنگری : خرداد ۱۴۰۵